

Dugga

2024-05-15

Läs igenom hela skrivningen innan du börjar svara på frågorna och börja med att lösa de uppgifter som du tycker är enkla först och ta de svårare senare så kommer du lättare igenom hela duggan.

Duggan består av 10 uppgifter. Totalt antal poäng är 40. För betyget godkänd krävs 60% av den totala poängsumman. Bedömningsskalan som tillämpas är G eller U.

 Obs!

En uppgift per sida, dvs. ta ett nytt Lösblad när du påbörjar en ny uppgift.

Lycka till!

Marcel

Uppgift 1**5 p**

Vilken ordklass har de understrukna orden?

Fjärilar är en ordning bland insekterna. Till ordningen räknas alla insekter med två par vingar, mer eller mindre täckta av små så kallade vingfjäll. Nästan alla arter har också sugande mundelar, ofta i form av en hoprullad snabel. Fjärilarna är indelade i ett stort antal olika familjer av vilka många också är representerade i Sverige. Den grupp man oftast tänker på i samband med fjärilar kallas dagfjärilar. De utgör ett litet delträd, 20 000 arter, mitt i fjärilarnas stora släktskapsträd. De andra fjärilarna kallas nattfjärilar, men detta är ingen naturlig grupp.

Uppgift 2**3 p**

Klassificera de understrukna verben i texten nedan som finita eller infinita verbformer.

Enligt svensk folktro spådde årets första fjäril hur året skulle bli. Om årets första fjäril var gul innebar det att man skulle få äta mycket smör under året.

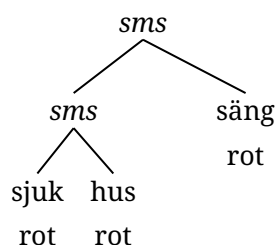
Uppgift 3**3 p**

Dela upp följande ord i morfem och ange om de olika morfemen är rotmorfem, avledningsmorfem, fogemorfem eller böjningsmorfem.

- a) frukterna
- b) släktskapsträd
- c) utbredning

Uppgift 4**2 p**

Rita trädidiagram som visar hur orden nedan är uppbyggda och om kombinationen är en sammansättning (*sms*) eller avledning (*avl*), så som visas nedan med ordet "sjukhussäng". Ange om de olika morfemen är rotmorfem (*rot*), prefix (*pref*) eller suffix (*suff*).

Det går också att beskriva strukturen linjärt:

- sjukhussäng = sms [sjukhus] + [säng (rot)]
- sjukhus = sms [sjuk (rot)] + [hus (rot)]

- a) fjärilsträdgård
- b) förbindelse

Uppgift 5**4 p**

Dessa konstituenter utgör olika typer av fraser. Ange typ av fras och markera vilket ord som utgör huvudord i respektive fras.

- a) de grekisktalande områdena
- b) speciellt vanligt
- c) skulle ha varit
- d) under andra halvan av 700-talet

Uppgift 6**5 p**

Analysera följande fraser i dess olika delar och ange delarnas *form* (satser, fraser, ordklasser) och *funktion* (t.ex. huvudord, attribut etc.).

- a) en ledamot från Skåne
- b) extremt långsamt

Uppgift 7**3 p**

Vilka är bisatserna i meningarna nedan? Notera att det kan förekomma flera bisatser och att dessa i sin tur kan innehålla bisatser.

- a) Vet du inte vem Marie Kondo är?
- b) Alla djur, svampar och växter tillverkar gifter för att försvara sig mot mikroorganismer som försöker äta dem.

Uppgift 8**5 p**

Gör en satsanalys av följande sats och ange delarnas *form* (t.ex. nominalfras, verbfras, att-sats etc.) och *funktion* (t.ex. subjekt, predikat, direkt objekt, etc.). Använd verbfras i snäv bemärkelse.

- Taylor Swift avbröt alla turnéer under 2020 på grund av COVID-19.

Uppgift 9**6 p**

Ange vilka satsdelar som de understrukna konstituenterna fungerar som.

- a) Han studerade vid King's College.
- b) Stockholm grundades 1252.
- c) Deltagarna verkade vara avslappnade.
- d) I det japanska språket staplar man inte konsonantljud efter varandra.
- e) Igår kunde vi inte gå ut.
- f) Fotografen tog en bild av lejonet.

Uppgift 10**4 p**

Nedan följer en lista med ordpar. Varje ordpar kan sägas ha någon typ av lexikal relation. Ange vilken. Både den övergripande relationen (exempelvis antynymi) samt den mer specifika relationen *om sådan finns* (exempelvis revers, konvers etc.) ska anges.

- a) träffas : mötas
- b) liten : stor
- c) val (*av politiker*) : val (*som lever i vattnet*)
- d) fjäril : insekt